



Vysokoškolský odborový svaz  
**Základní organizace č. 1431**  
Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity  
Kotlářská 2, 611 37 Brno  
<http://cheminfo.chemi.muni.cz/odbory/>  
[odbory@sci.muni.cz](mailto:odbory@sci.muni.cz)

Oblastní inspektorát práce  
pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj  
Ing. et Ing. Bc. Tomáš Musil,  
vedoucí inspektor  
Brno, M. Horákové 1970/3  
658 60 Brno  
tel. 545 321 285  
[brno@oip.cz](mailto:brno@oip.cz)  
odesláno e-poštou

věc: Vaše značka 3031/9.33/09/7.4

Vážený pane vedoucí inspektore,

dne 9. října 2009 naše základní organizace č. 1431 Vysokoškolského odborového svazu obdržela informaci o výsledku provedeného kontrolního šetření na základě podnětů, které jsme podali inspektorátu práce dne 19. května 2009. Podněty se týkaly domnělého nedodržování povinností vyplývajících z právních předpisů a vnitřních předpisů ve věci pracovněprávních vztahů a odměňování zaměstnanců u zaměstnavatele Masarykova univerzita se sídlem, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno. Informaci, kterou jste nám zaslal, jsme zveřejnili členům odborové organizace a zaměstnancům.

Poskytnutá informace o výsledku provedeného kontrolního šetření vyvolává od jejího zveřejnění velmi rozpačitý dojem zejména s ohledem na převažující absenci konkrétního, věcného vztahu k podaným podnětům a s ohledem na to, že nezaujímá stanovisko k oprávněnosti stanovisek zaměstnanců resp. zaměstnavatele tak, aby to pozitivně přispívalo k právnímu vědomí zaměstnanců a aby odborová organizace, která je zastupuje, mohla poskytnutou informaci využít v dalším konání ve snaze o ochranu práv zaměstnanců z pracovního poměru. Větší část relativně stručné informace, kterou jste nám poskytli, se týká rekapitulace relevantních ustanovení právních předpisů ve věci postavení orgánů inspekce práce a jejich práv a povinností. Tuto část informace rozhodně nepokládáme za bezcennou, je však pravda, že je dostupná přímo v zákoně č. 251/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů a, například, i na internetových stránkách inspektorátu práce. K samotným třem podaným podnětům, jasně formulovaným a podrobně odůvodněným (s dalším doplněním ze dne 21. července 2009), se věcně vztahuje 12 řádků poskytnuté informace. V této části jsou však většinou uvedeny věci, které jsou zaměstnancům známy (např. to, že mzdový předpis upravuje zařazování do mzdových tříd a obsahuje vymezení funkčních příplatků), zatímco konkrétní stanovisko k podaným podnětům vesměs chybí.

Domníváme se, že zvláště ve třech bodech si poskytnuté stanovisko inspektorátu práce zaslouží naši reakci, se kterou se na Vás tímto dopisem obracíme.

Za prvé, v poskytnuté informaci zcela absentuje jakékoliv stanovisko k podanému podnětu, který se týká neprojednání stížnosti sto třiceti sedmi zaměstnanců, která byla náležitě podána odborovou organizací v zastoupení zaměstnanců. V projednání stížnosti totiž zaměstnanci a odborová organizace vkládala naději na vyřešení otázek, formulovaných v dalších dvou podnětech. Z tohoto hlediska šlo o klíčový podnět. Podle našeho názoru totiž bylo možné věc vyřešit interně, bez podání podnětů inspektorátu práce. Zaměstnavatel však projednání stížnosti jen formálně zahájil a k věcnému jednání nikdy nedošlo, přestože odborová organizace nadále o projednání prokazatelně usilovala. Je možné, že z našeho podání ze dne 19. května t.r. závažnost tohoto podnětu nebyla dostatečně zřejmá, avšak skutečnost, že se k tomuto podnětu inspektorát vůbec nijak nevyjádřil, je pro nás nepochopitelná; zvláště s ohledem na to, že se jedná o věc vyjmenovanou v zákoně č. 251/2005 Sb. v platném znění.

Za druhé, informace ve zmíněných 12 řádcích konstatuje: „*Další kritéria, jejichž vypracování je plně v kompetenci organizace, včetně stanovení těchto kritérií, jež by v rámci organizace určovala systém rozdělení nenárokových složek mzdy (výkonnostní příplatek, odměna, příplatků za náročnost) a posouzení hodnoty práce, která by určovala hodnocení a odměňování ve výše uvedené oblasti, kontrolovaná osoba v rámci kontroly nepředložila.*“ To však ve své podstatě potvrzuje oprávněnost jednoho z podaných podnětů, který upozorňuje na to, že zaměstnavatel ve svém systému odměňování žádná pravidla pro poskytování nenárokových složek mzdy (které v úhrnu tvoří nadpoloviční část vyplacených mzdových prostředků) nemá, protože je se zaměstnanci nesjednal a ani je jednostranně nestanovil. Údajná „plná kompetence“ zaměstnavatele je tu významně omezena právními předpisy [zejména ZP § 13 odst. 2 písm. c), § 110, § 287 odst. 2 písm. d)], k čemuž inspektorát nevydal žádné stanovisko. Nejenom že inspektorát práce v této věci nijak nepoužil prostředků (zejména opatření), které má k dispozici, ale jeho konstatování může být vykládáno ve prospěch oprávněnosti postupu zaměstnavatele, podle našeho názoru, proti zájmům a právům zaměstnanců. To je výsledek šetření konkrétního podnětu pro nás zcela nečekaný a, podle našeho názoru, neodpovídající skutečnému stavu ani právním předpisům.

Konečně za třetí, informace konstatuje: „*Kontrolovaná osoba zabezpečila, aby se nedostatky neopakovaly.*“ Z tohoto stručného sdělení ani nevyplývá, které konkrétní nedostatky byly šetřením shledány. Je to vlastně jediná věta informace, v níž se připouští, že alespoň část z podnětů podaných 19. května t.r. byla oprávněná a zaslouží si nápravu. Vůbec nijak není rozvedeno ani to, jak zaměstnavatel zabezpečil odstranění nedostatků, což společně se zaměstnanci pokládáme za klíčovou informaci. Do dnešního data nám k této věci nic nesdělil ani zaměstnavatel.

Obecně lze říci, že je oprávněným požadavkem zaměstnanců, aby podmínky výkonu práce byly přednostně dojednány v kolektivní smlouvě, a to včetně odměňování, neboť výkon práce za mzdu je hlavní podstatou závislého pracovněprávního vztahu. Pokud bychom připustili výklad, podle kterého je stanovení podmínek odměňování plně v kompetenci veřejné vysoké školy a dojednání formou kolektivní smlouvy by bylo zasahováním do akademické samosprávy, stala by se ze zaměstnanců veřejných vysokých škol zvláštní kategorie, která nemá právo sdružovat se za účelem ochrany svých hospodářských a sociálních práv podle čl. 28 Listiny základních práv EU v plném rozsahu. Jednalo by se tak de facto o protiprávní diskri-

minaci těchto zaměstnanců. Pokud jde o podmínky odměňování je toto právo omezeno pouze u zaměstnanců, kteří za práci dostávají plat, protože ustanovení o platu jsou až na drobné výjimky kogentní a odchylná smluvní úprava tedy nepřichází v úvahu. S ohledem na skutečnost, že veřejná vysoká škola poskytuje svým zaměstnancům za práci mzdu a nikoli plat, mají její zaměstnanci právo na kolektivní vyjednávání o mzdách v plném rozsahu. Tento odstavec zde uvádíme, protože jeho obsah byl a je zásadním východiskem k podání podnětů.

Toto vyjádření není nijak nepřátelské vůči inspektorátu práce. Jde však o naši první zkušenost a poněkud nás překvapilo, že tato instituce, o níž jsme se domnívali a stále domníváme, že má ve své působnosti ochranu hospodářsky slabší strany v pracovně právním vztahu, spíše poskytuje příznivé argumenty pro, jak se domníváme, neoprávněný postup zaměstnavateli. Pokud by bylo třeba tento dopis zaslat také v listinné formě, prosím, abyste nám to laskavě sdělili.

Na základě shora uvedené argumentace si Vám dovoluujeme zdvořile navrhnout, aby se Oblastní inspektorát práce šetřením podnětů, které jsme podali 19. května t.r., znovu zabýval a v zájmu objektivity pověřil šetřením jiného inspektora.

Protože jsme inspektorátu podali podrobnou informaci o věcech, které zaměstnanci považují za problémové či neoprávněné a protože inspektorát tuto informaci doplnil vlastním šetřením, obracíme na Vás dodatečně také se zdvořilou žádostí o poskytnutí informace a poradenství týkající se ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek relevantní podnětům, které jsme podali 19. května t.r. To by mohlo výrazně přispět k řešení stále otevřených otázek, které naši zaměstnanci i členové naší organizace pokládají za závažné a v jejich pracovním poměru za stěžejní.

S pozdravem

doc. RNDr. Pavel Kubáček, CSc.,  
předseda výboru ZO VOS č. 1431  
na Přírodovědecké fakultě MU



v Brně, 4. listopadu 2009

Vysokoškolský odborový svaz  
ZÁKLADNÍ ODBOROVÁ ORGANIZACE 1431/1  
Přírodovědecká fak. Masarykovy univerzity  
Kotlářská 2  
601 97 BRNO